

POPRAWKA DO DRUKU 129/2024

Poprawka do projektu uchwały Rady Miasta w sprawie zatwierdzenia Planu Pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Gliwice na 2025r.

W załączniku do uchwały „Plan Pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Gliwice na 2025r. wprowadza się następujące zmiany:

- pkt 9) otrzymuje brzmienie:

9) Kontrola realizacji zadania dotyczącego inteligentnych Systemów Transportowych w obrębie miasta – zadanie realizowane przez Zarząd Dróg Miejskich.

- pkt 10) otrzymuje brzmienie:

10) Kontrola realizacji zadania dotyczącego systemu monitoringu wizyjnego miasta – zadanie realizowane przez Centrum Ratownictwa Gliwice.

- wykreślić pkt 11)

UZASADNIENIE

1. Zamieszczone w załączniku do projektu uchwały zapisy w pkt. 9), 10) i 11), wskazujące na kontrole w spółkach z większościovym udziałem miasta są niezgodne z zapisami art. 18a ust.1 ustawy o samorządzie gminnym. W przepisie tym wskazano, że *„Rada gminy kontroluje działalność wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy; w tym celu powołuje komisję rewizyjną.”*

Potwierdza to m.in. rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Śląskiego z dnia 26 maja 2023 r., nr NPII.4131.1.630.2023, stwierdzające nieważność uchwały rady miejskiej w sprawie powołania komisji doraźnej do spraw kontroli spółek gminnych. Wojewoda stwierdził nieważność ww. uchwały w całości, uznając, że jej treść jest sprzeczną z art. 18a ust. 1 i art. 21 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. Organ nadzoru wskazał m.in., że w analizowanej sprawie **problemem jest możliwość kontrolowania przez radę gminy spółek komunalnych, jako podmiotów niestanowiących gminnych jednostek organizacyjnych, w rozumieniu art. 18a ust. 1 ustawy.** W opinii Wojewody, spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego stanowią podmioty samodzielne pod względem prawnym i korporacyjnym. **Związek pomiędzy aparatem organizacyjnym gminy a spółką jako podmiotem kontrolowanym jest w analizowanym przypadku zbyt odległy, by można było mówić o przyznaniu komisji rewizyjnej rady gminy kompetencji do jej kontrolowania.** Ponadto gmina, jako udziałowiec, posiada odpowiednie instrumenty kontrolne dostępne udziałowcom na gruncie prawa korporacyjnego, w szczególności Kodeksu spółek handlowych. **„Nie ma zatem możliwości, by gmina dokonywała przedmiotowej kontroli z wykorzystaniem instrumentów administracyjnoprawnych, tj. za pośrednictwem komisji rady gminy.”** – wskazał organ nadzoru uchylając uchwałę rady miejskiej.

2. Podobne stanowisko zajął w analogicznej sprawie Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach wydając wyrok z dnia 2 lipca 2019 roku (sygn. III SA/GI 472/19), w którym oddalił skargę jednej z gmin na rozstrzygnięcie nadzorczej Wojewody Śląskiego kwestionujące uchwałę rady gminy w sprawie przyjęcia planu pracy komisji rewizyjnej w części w jakiej uchwała ta dotyczyła spółek prawa handlowego.

WSA w Gliwicach odwołując się do art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. f oraz h u.s.g. doszedł do wniosku, że „kategorie „spółek” oraz „jednostek organizacyjnych”, w skład których wchodzi m. in. przedsiębiorstwa i zakłady, są w stosunku do siebie odrębne, a podział na te grupy jest rozłączny.”.

Odwołując się do wcześniejszego orzecznictwa Sąd uznał, że „Pojęcie „jednostka organizacyjna gminy” oznacza gminną jednostkę organizacyjną, która dodatkowo spełnia warunek bycia częścią struktury organizacyjnej gminy (np. jako zakład czy jednostka budżetowa). Tego warunku spółki prawa handlowego nie spełniają.”

Analizując wcześniejsze orzecznictwo sądów administracyjnych dotyczące przedmiotowego zagadnienia Sąd uznał, że skoro „rada gminy została wyposażona przez ustawodawcę tylko w kompetencję do kontroli jednostek organizacyjnych, to kompetencje te nie obejmują kontroli spółek ani spółdzielni.” Jednocześnie Sąd stwierdził, że „komisja rewizyjna jest ciałem wewnętrznym rady, przy pomocy którego wykonuje ona swą funkcję kontrolną i działającym tylko w takim zakresie, w jakim ustawa powierzyła zadania kontrolne samej radzie, gdyż kompetencje komisji rewizyjnej są pochodną uprawnień samej rady.”

